

[Aase Olesen]

sidde i ventesale, hvor der ryges, eller bliver henvist til at sidde på trapper, hvorfra de skal hentes ind. Ja, jeg har endog et brev fra en patient, som måtte vælge at tage en privat behandling og betale for en undersøgelse for at komme hen et sted, hvor der ikke blev røget.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren, hvad det er, hun vil gøre nu, der skulle medføre, at Sundhedsstyrelsens henstillinger bliver taget alvorligt, og at man ikke bare trækker på skuldrene ad dem. Hvad vil man gøre ved lærerværelser i skoler? Vi ved, at lærere måske er det hårdest plagede folkefærd, hvad dette her angår, nemlig de lærere, som ikke kan tåle tobaksrøg og derfor er afskåret fra at opholde sig i lærerværelserne.

Der er jo i bemærkningerne til lovforslaget nævnt andre forhold, herunder problemerne på det private arbejdsmarked, og jeg vil gerne spørge ministeren, hvilke initiativer hun har tænkt sig at tage over for organisationerne på det private arbejdsmarked, om ministeren har tænkt sig i sin plan at inddrage problemerne i forbindelse med arbejdsmiljøloven, altså det faktum, at mennesker kan blive nødt til at sige nej til et tilbudt arbejde eller sige op og derefter risikerer at komme ind under karantænereglerne i dagpengeloven, fordi man opfatter det, at de ikke kan være på en arbejdsplads, som samarbejdsvanskeligheder.

Der er nogle her, der har villet bagatellisere dette problem. Vi har hørt, at der formentlig i dag dør i hvert fald over 5.000 mennesker om året i Danmark af tobaksrelaterede sygdomme. I november 1987 afholdtes i Japan den 6. verdenskongres om rygning og sundhed med 56 lande som deltagere. På denne konference konstaterede man, at hvis man fortsatte de nuværende tilstande og ikke indførte lovgivning og strammere regler om forbrug af tobak, ville 200 millioner af de mennesker, der i dag er under 20 år, dø inden det 60. år af en tobaksrelateret sygdom. Sådanne tal giver, selv om de skulle være overdrevne – men det er altså fremføring af tendenser, vi har i dag – nogle rystende perspektiver.

Sagen er jo, at vi, efterhånden som vi her i landet og i andre oplyste industrilande finder ud af, at det er farligt at ryge, eksporterer epidemien til ulandene. Tobaksindustrien satser nu på en stor indtjening i de lande, hvor man ved at oplysningen om dette her er dårligst, og hvor

det fortsat er sådan, at det er de ledende lag i befolkningerne, der ryger. Det er vi dog heldigvis kommet bort fra her i Danmark. Vi ved, at det er de bedst oplyste, de højest uddannede og dem med den højeste indtægt, der lægger cigaretterne og tobakken på hylden, og at det er ved at blive et symbol for mennesker, der er uddannede, medens det er et lavstatussymbol at ryge. Og godt for det, for man kan håbe på, at det får flere folk til at lægge tobakken væk.

Mit spørgsmål til ministeren er altså, hvordan hun forestiller sig at hun uden lovgivning i ryggen kan komme igennem med regler, der svarer til reglerne i lovforslaget. Mig bekendt er der kun ét land i verden, hvor man har kunnet klare sig uden direkte forbudslovgivning, og det er – akavet nok – Sverige. Tror ministeren, at vi i Danmark er parate til at have »svenske tilstande« på dette område, vi, som ikke plejer at rette os særlig meget efter henstillinger, vi, som er temmelig individualistiske? Tror ministeren, at det er muligt at få indført »svenske tilstande« her i landet?

Endelig vil jeg gerne fra ministeren have et helt klart svar på, hvad tidsrammen er for den plan, som jeg forstår er i støbeskeen i Sundhedsministeriet. Kan vi få noget at vide om det, sådan at man under arbejdet med denne lovgivning kan tage hensyn til det og måske fjerne de paragraffer, som ministeren gør overflødige? Det ville jo være meget flot. Jeg forestiller mig ikke, at vi inden for et par måneder kan få gennemført alt, hvad der har været lovforslagets intentioner, men jeg er meget spændt på at høre, hvad ministeren vil sige til det.

Agerschou (SF):

Jeg vil kort slå fast, at vi i SF tror, det er vigtigt, at der nu sker noget, og derfor er vi enige med De Radikale i – sådan forstod jeg De Radikale – at sundhedsministeren nu skal have lejlighed til at forsøge at lave de aftaler om røgfri miljøer, man foreslår.

Men ligesom De Radikale mener vi, at det skal ske inden for en tidsfrist, der betyder, at lovgivningen kan gennemføres i denne folketingssamling, hvis det skulle mislykkes for sundhedsministeren.

(Kort bemærkning).

Behnke (FP):

Fru Aase Olesen ønskede en hel masse helt